

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความคาดหวังและความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3,510 คน (แผนพัฒนา อบต. 3 ปี สำนักปัด. 2551 : 3)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลบึงงาม

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร
1	บ้านนาแพง	169
2	บ้านท่าค้อ	192
3	บ้านมะบ้า	432
4	บ้านนางาม	389
5	บ้านวังทอง	367
6	บ้านคอนแก้ว	250
7	บ้านมะแวง	255

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร
8	บ้านโนนราษี	188
9	บ้านคอนโมง	175
10	บ้านคอนเกลือ	329
11	บ้านค้อซา	576
12	บ้านโนนยาง	119
13	บ้านหนองไขชวาน	69
รวมทั้งสิ้น		3,510

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3,510 คน

ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขึ้นตามวิธีของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ด้วยความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างไม่เกิน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย

โดยกำหนดค่าดังนี้

n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ คลาดคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น .05

$$\begin{aligned}
 \text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{\text{ขนาดประชากร}}{1 + (\text{ขนาดประชากร} \times \text{ความคลาดเคลื่อนของตัวอย่าง})} \\
 &= \frac{3,510}{1 + 3,510 \times (.05)^2} \\
 &= \frac{3,510}{9.80} \\
 &= 359.07
 \end{aligned}$$

จากนั้นผู้ศึกษาจะทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกออกเป็นแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในตำบลบึงงาม

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ประชากร	คิดเป็น ร้อยละ	วิธีคำนวณ	กลุ่ม ตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านนาแพง	169	4.81	$n = (4.81 \times 360) \div 100$	17
หมู่ที่ 2 บ้านท่าค้อ	192	5.47	$n = (5.47 \times 360) \div 100$	20
หมู่ที่ 3 บ้านมะขี้	432	12.31	$n = (12.31 \times 360) \div 100$	44
หมู่ที่ 4 บ้านนางาม	389	11.08	$n = (11.08 \times 360) \div 100$	40
หมู่ที่ 5 บ้านวังทอง	367	10.46	$n = (10.46 \times 360) \div 100$	37
หมู่ที่ 6 บ้านคอนแก้ว	250	7.12	$n = (7.12 \times 360) \div 100$	26
หมู่ที่ 7 บ้านมะแวง	255	7.26	$n = (7.26 \times 360) \div 100$	26
หมู่ที่ 8 บ้านโนนราษี	188	5.36	$n = (5.36 \times 360) \div 100$	19
หมู่ที่ 9 บ้านคอนโหมง	175	4.99	$n = (4.99 \times 360) \div 100$	18
หมู่ที่ 10 บ้านคอนเกลือ	329	9.37	$n = (9.37 \times 360) \div 100$	34
หมู่ที่ 11 บ้านค้อซา	576	16.41	$n = (16.41 \times 360) \div 100$	60
หมู่ที่ 12 บ้านโนนยาง	119	3.39	$n = (3.39 \times 360) \div 100$	12
หมู่ที่ 13 บ้านหนองไขหวาน	69	1.97	$n = (1.97 \times 360) \div 100$	7
	3,510	100.00		360

3. เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแล้ว ผู้ศึกษาใช้การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยการกำหนดหมายเลขกำกับรายชื่อประชากรกลุ่มตัวอย่าง แล้วจับสลากหมายเลขออกให้ได้ประชากรเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ 360 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ(Check List) ได้แก่ พื้นที่เขตหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 ความคาดหวังของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม ภายใต้โครงสร้าง 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อคำถาม ตามความคาดหวังของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม ดังนี้

ปัจจัย	จำนวนข้อคำถาม
ด้านการคมนาคม	5
ด้านการประปา	5
ด้านการไฟฟ้า	5

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม ภายใต้โครงสร้าง 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อคำถาม ตามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม ดังนี้

ปัจจัย	จำนวนข้อคำถาม
ด้านการคมนาคม	5
ด้านการประปา	5
ด้านการไฟฟ้า	5

ตอนที่ 4 เป็นคำถาม ลักษณะข้อเสนอแนะ ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม เพื่อ

เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ข้อเสนอแนะอย่างอิสระ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด(Open Ended) จำนวน 3 ข้อ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาคำเนิงานดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาต้นคว้รรายละเอียดต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ความคาดหวังในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ วิธีการวิจัยความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอบึงงาม จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. คุณลักษณะพื้นที่ ได้แก่ เขตหมู่บ้าน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

2. ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถาม เป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นที่เป็นเขตหมู่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความคาดหวังของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะอย่างอิสระ

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องที่เชิงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาและการประเมินผลที่ใช้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. นายประจักษ์ อุณาศรี รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. นายธีระ ยิ่งก่าแหง ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไพศาล อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
3. นายสำราญ บุญลือ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เทศบาลตำบลมะอี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่า IOC (Index of Congruence) อยู่ระหว่างที่ใช้ได้ .66 - 1.00

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และแนะนำแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเที่ยงตรงอีกครั้ง

- 1) นำไปทดลอง (Try - out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเขาหลวง อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน
- 2) หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Corrected Item-Total Correlation) จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ
3. หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach) ผลการหาความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .853

ขั้นที่ 8 นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม ดังนี้

1. นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อทำการออกหนังสือ ถึงผู้นำชุมชนและประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน

คำบบึงงาม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามจำนวน 360 ชุด ไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้นำชุมชนและประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม โดยวิธีการแจกแบบสอบถามและรับคืนด้วยตนเอง โดยได้รับข้อมูลกลับมา 360 ชุด ครบตามจำนวน เพื่อตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วดำเนินการจัดทำตามขั้นตอน ทำการบันทึกรหัสคำตอบในแบบสอบถาม เพื่อประมวลผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำข้อมูล ในการจัดการกระทำข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดการกระทำข้อมูลเพื่อศึกษา ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม ดังนี้

4.1.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง คัดแยกจัดหมวดหมู่ตามสถานภาพและลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.2 การลงรหัส นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อย มาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับแบบสอบถามชนิดปลายปิด ส่วนคำถามชนิดปลายเปิด ผู้ศึกษานำมารวบรวมจัดหมวดหมู่ความถี่ในแต่ละประเด็น

4.1.3 นำแบบสอบถามในตอนที 2 และ 3 มาให้คะแนนแต่ละข้อโดยผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้เทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ดังนี้

ระดับความคาดหวัง	ค่าคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1
ระดับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วม	ค่าคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4

ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติสำเร็จรูปโดยให้ความหมายค่าเฉลี่ย โดยสรุปผลการศึกษาในส่วน ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงจาม เป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ความคาดหวังมากที่สุด
3.51 – 4.50	ความคาดหวังมาก
2.51 – 3.50	ความคาดหวังปานกลาง
1.51 – 2.50	ความคาดหวังน้อย
1.00 – 1.50	ความคาดหวังน้อยที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	การมีส่วนร่วมมากที่สุด
3.51 – 4.50	การมีส่วนร่วมมาก
2.51 – 3.50	การมีส่วนร่วมปานกลาง
1.51 – 2.50	การมีส่วนร่วมน้อย
1.00 – 1.50	การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 สถิติสำหรับตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการศึกษา ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่า IOC (Index of Congruence), ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Corrected Item-Total Correlation)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ(Percentage)

5.3 วิเคราะห์ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอบึงงาม จังหวัดร้อยเอ็ด 3 ด้าน คือ ด้านการคมนาคม ด้านการประปา และด้านการไฟฟ้า ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.4 วิเคราะห์ความคาดหวังและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงงาม อำเภอบึงงาม จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามพื้นที่เป็นเขตหมู่บ้าน ผู้ศึกษาใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.5 รวบรวมข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด และทำการจัดหมวดหมู่โดยวิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ จัดทำลำดับความถี่ของจำนวนคำตอบโดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการคมนาคม ด้านการประปา และด้านการไฟฟ้า แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา